

Voorzitter: I. Huitema (PvdA)

Namens de raad: J. van Hoorn (GL), F. Mollema (PvdA), M. Gietema (D66), J. Bosma (PvdD), Y. Menger (Stadspartij), I. Jacobs (VVD), D. Swets (S&S), P. Rebergen (CU), J. de Haan (CDA), M. Hekert (PvH)

Namens de griffie: W. Bierman

Lange Termijn Agenda

00:17:32

Voorzitter: Goedemiddag allemaal. Welkom bij deze meningsvormende sessie over de LTA 2025-2026. Zoals u in het voorbereidingsmemo heeft kunnen lezen, gaat het in deze sessie over de vraag of u zich in de lijst met afgevoerde items kunt vinden, of het beeld van 2025 en begin 2026 compleet is of dat u zaken mist, welke onderwerpen op de LTA aanvullende procesafspraken verdienen en welke onderwerpen op de LTA zich lenen om meer in samenhang te bezien en behandeld te worden. Tevens of akkoord is dat wat niet op tijd binnen is naar 2025 wordt gezet. U heeft drie minuten exclusief interrupties. Ik ben heel benieuwd naar de interrupties. In deze sessie wordt gewerkt met één termijn. De Partij voor de Dieren kan beginnen.

00:18:30

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank je wel, Voorzitter. Vanuit mijn fractie een klein aantal opmerkingen over de LTA. We zijn deze periode begonnen met Urban Forest 2.0. In de eerste fase zouden organisaties worden betrokken. Die eerste fase is dit jaar afgerond, dus we zijn benieuwd hoe de tweede fase wordt vormgegeven. We zouden dit graag op de LTA terugzien in de vorm van een sessie of een update bijvoorbeeld door een brief over de vervolgstappen. We zouden graag een beeldvormende sessie zien voorafgaand aan de Kadernota over het Uitvoeringsplan Stadspark met een presentatie van de onderzoeken en bevindingen uit de gesprekken met de omwonenden tot dan toe.

00:19:25

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Verder hebben we een vraag naar aanleiding van de motie uit 2022, die we samen met de SP indienden, over de tandartskosten voor minima. We zijn benieuwd naar de evaluatie hiervan. Het ging in eerste instantie om een verruiming van de bijzondere bijstand voor mondzorg en we zijn benieuwd of dit voldoende effect heeft gehad. Daar worden we graag over geïnformeerd.

00:19:50

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dan nog over het bundelen van twee agenda-items. Wat ons betreft kan de jaarlijkse update van de motie Dierenwelzijn en mens-/dierrelaties gebundeld worden. Tot slot hebben wij zin in koffie. We vinden dat de update van wethouder De Wrede over koffie in het Forum wel even op zich heeft laten wachten. Voor de rest zijn we akkoord met de afgevoerde items en de LTA.

00:20:27

Voorzitter: Dan gaan we nu naar de volgende fractie.

00:20:35

Voorzitter: GroenLinks.

00:20:37

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Ik neem deze sessie ad hoc over van een collega, dus ik ga er puntsgewijs doorheen. Allereerst denk ik dat het goed is om ons te realiseren dat de LTA een instrument is van de raad en niet zozeer een middel waarmee het college ons informeert over wat er op de agenda staat. Complimenten in ieder geval voor de pogingen van de agendacommissie om dat bewustzijn aan onze kant te realiseren en neer te leggen. In het kort nog met betrekking tot de LTA zelf. Bij de afgevoerde items zijn ons geen bijzonderheden opgevallen, dus wat dat betreft is het akkoord.

00:21:11

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Met betrekking tot warmtetransitie en isolatie komen er verschillende belangrijke stukken aan. Er staan een aantal voorbeelden op: Omgevingsprogramma Warmte, in februari het Fonds Energietransitie en Lichte inkomenstoets, in Q2 Isolatieprogramma plus motie 'Structurele energiearmoede tegengaan'. Daarnaast nog maatregel 29 van Nij Begun over het isoleren. De uitvoering van de motie 'Iedereen warm voor inclusie van verschillende doelgroepen'. Al die stukken hebben vanzelfsprekend, zoals je hoort aan de namen, met elkaar te maken. Het lijkt mijn fractie wenselijk om ze in samenhang te bespreken. In samenhang de verscheidene stukken bespreken, zodat de raad ook goed op die samenhang kan sturen. Mijn fractie zou graag een beeldvormende sessie hebben voorafgaand aan het eerste stuk.

00:22:01

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Met betrekking tot de omgevingsprogramma's. Onder de nieuwe Omgevingswet is dit een collegebevoegdheid geworden. Dat kunnen we uiteraard met het college hier niet bespreken. Ik zou het heel prettig vinden als er een manier wordt gevonden om, bij het presenteren van de stukken ook al betreft het nu een college bevoegdheid, de raad goed mee te nemen.

00:22:18

De heer Van Hoorn (GroenLinks): De motie 'Voor de verbonden Stadshavens en de Oosterparkwijk'. In het kader van het goed meenemen bij de ontwikkeling van de Stadshavens zouden wij deze graag vroegtijdig in 2025 bespreken. De evaluatie van het Centraal Informatiepunt Basisscholen heb ik volgens mij gemist op de LTA. Ik kan er overheen gelezen hebben, maar daar graag aandacht voor. Hetzelfde geldt voor de Staat van Groningen meen ik, die ontbreekt ook. Het convenant Veilig Uitgaan gekoppeld aan de motie 'Discriminerend deurbelied' staat nu nog op PM. Ik zou het graag vroegtijdig willen bespreken. Wellicht kan dat grotendeels gekoppeld worden aan het integraal bespreken van veiligheid, wat volgens mij sowieso op korte termijn aan de orde is. In het kader van de uitwerkingsagenda van de voedseltransitie willen wij graag, voor de borging van de GES en de overige ontwikkelingen in het buitengebied, een werkbezoek waarmee we daadwerkelijk naar het buitengebied gaan, als dat mogelijk is.

00:23:26

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Met betrekking tot het vestigingskader en de ontwikkeling rondom bedrijventerreinen lijkt het ons goed als daar een

beeldvormende sessie of een werkbezoek aan gekoppeld kan worden voor onze eigen beeldvorming. Als laatste nog een verzoek vanuit mijn fractie om enigszins op detailniveau mee te kijken in de LTA. Op 13 november jongstleden hebben we een motie aangenomen 'Combiticket ov voor Cultuur en Sport'. De motie roept op om daar binnen een jaar antwoord op te hebben. Dat lukt echter niet, als het gepland staat in Q4. Dan zou het in Q3 gepland moeten zijn. Tot zover.

00:24:07

Voorzitter: Ik ga de vergadering voor 2 minuten schorsen. Ik ben zo terug.

00:24:50

Voorzitter: Bedankt allemaal voor deze korte onderbreking. Ik was benieuwd of de voorzitter van de agendacommissie zo alle punten langsgaat. Echter, de hoofdpunten komen straks direct aan bod en anders komen we nog terug via de geweldige camerabeelden met eventuele reacties. We kunnen dus doorgaan zoals we net deden. Volgende fractie? Student en Stad.

00:25:16

De heer Swets (Student en Stad): Dank, Voorzitter. We hebben twee algemene punten en eentje wat specifiek op detailniveau. Ten eerste, bij één van de restanten van 2024 zit ook een motie 'Energiehulp voor particuliere huurders' in de portefeuille van wethouder Broeksma. Die was voor 2023 gepland en blijft steeds vooruitgeschoven worden, dus daar willen we de aandacht op vestigen. Het is dit jaar weer niet gelukt, maar ik hoop dat we in 2025 daar wel over gaan spreken, want het is volgens ons een belangrijk onderwerp. Twee praktische punten. Het lijkt ons nuttig, om als raad beter gebruik te kunnen maken van de LTA, als we kunnen filteren op portefeuilles en niet zozeer op wethouder. Dat maakt het makkelijk om de samenhang, zoals die werd gevraagd op bepaalde onderwerpen, beter te kunnen zien.

00:26:08

De heer Swets (Student en Stad): We hebben een voorkeur voor meer expertsessies, voordat we grote visies en strategieën vaststellen. Bij Kardinge vonden we het bijvoorbeeld erg fijn dat we verschillende experts hebben gehoord. Dat willen we ook graag als het gaat om een nieuwe fietsstrategie of bijvoorbeeld een nieuwe Oosterpoort. Nu hebben we vaak beeldvormende sessies waarbij een technische presentatie wordt gegeven door ambtenaren die een toelichting van stukken geven. Wat ons betreft, zou een expertsessie dat af en toe kunnen vervangen, omdat die stukken voor iedereen te lezen zijn. Dat was onze input.

00:26:46

Voorzitter: Heel helder. Wat betreft de portefeuilleverdeling, daar waren wij al op geattendeerd en zijn we mee bezig. De volgende fractie. Is de rest akkoord met hoe de LTA nu is? ChristenUnie.

00:27:08

De heer Rebergen (ChristenUnie): Eén klein puntje wat we misten op de Lange Termijn Agenda. De vraag is wanneer Het Geheugenpaviljoen terugkomt. Dat stond voor dit kwartaal gepland, maar staat niet op de agenda, dus zal waarschijnlijk doorgeschoven worden. De peiling onder inwoners is nog bezig, maar misschien is het goed om die voor volgend jaar in te plannen.

00:27:27

Voorzitter: Het CDA.

00:27:28

De heer De Haan (CDA): Wij hebben twee inhoudelijke punten. Het ene gaat over de maatschappelijke parkeervergunning. Die wordt na twee jaar geëvalueerd en we missen deze volgens mij op de LTA. We willen graag een sessie over de evaluatie van de maatschappelijke parkeervergunning.

00:27:44

De heer De Haan (CDA): Het tweede is dat we een tijd geleden een sessie hebben gehad over Corpus den Hoorn, waarbij alle gebruikers van het sportpark hebben ingesproken over de dingen waar ze tegenaan lopen. Dat vonden wij een erg nuttige sessie en wij zouden graag een vervolg daarop zien om te kijken hoe het nu bijvoorbeeld een jaar later is gesteld. Wat is er opgepakt? Hoe gaat het nu op Corpus den Hoorn? Wij zouden graag een vervolgsessie hebben met alle gebruikers van Sportpark Corpus den Hoorn. Volgens mij heeft de griffie dat vorige keer georganiseerd en dat is ons erg goed bevallen.

00:28:21

Voorzitter: Weer in de hoorzittingsstructuur?

00:28:23

De heer De Haan (CDA): Ja, dat zou kunnen. Dat zou in zo een hoorzittingsstructuur kunnen. Het zou ook een expertmeeting kunnen zijn. In ieder geval een sessie met alle gebruikers van Corpus den Hoorn, waarbij zij in staat zijn hun verhaal te doen.

00:28:36

Voorzitter: Dat kan natuurlijk ook via een burgeragendering.

00:28:38

De heer De Haan (CDA): Sorry?

00:28:39

Voorzitter: Dat kan ook via een burgeragendering.

00:28:41

De heer De Haan (CDA): Vorige keer is het volgens mij door de griffie georganiseerd. Het lijkt ons heel prettig, als dat op een bepaalde termijn volgend jaar weer zou kunnen.

00:28:53

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

00:28:58

Mevrouw Mollema (PvdA): Ik wist ook, net als Jeffrey, pas heel kort van tevoren dat ik deze sessie zou doen, dus misschien heb ik er overheen gelezen. Naar mijn weten, zijn er ook vragen gekomen over de verlengde schooldag en die mis ik op de Lange Termijn Agenda. Als die er wel in staan, excuses. Hetzelfde geldt voor de sessie die hierna nog komt vanavond: de Gerrit Krol Brug en het participatieproces daarin zouden we ook graag terugzien. Verder sluit ik me aan bij de suggestie van Student en Stad om je niet te beperken tot deskundigen, maar dat breder te zien en bij GroenLinks om daar ook te gaan kijken. Wat we nu al doen, maar vaker.

00:29:48

Voorzitter: U mag uw microfoon weer uit doen. Student en Stad. Excuus, Stadspartij.

00:29:56

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Excuus aanvaard. Voorzitter, dank u wel. Mijn fractie is over het algemeen tevreden over de LTA, hoe die loopt. Wij zouden ons willen aansluiten bij expliciet het punt wat Student en Stad net maakte met betrekking tot expertmeetings. Dank u wel.

00:30:17

Voorzitter: Partij voor het Noorden.

00:30:20

De heer Hekert (Partij voor het Noorden): Dank u, voorzitter. Ik sluit mij aan bij de woordvoering van Stadspartij 100% voor Groningen.

00:30:29

Voorzitter: D66.

00:30:31

Mevrouw Gietema (D66): Dank. Ik sluit me in ieder geval aan bij de woorden van GroenLinks. De inzet vanuit agendacommissie en ook de verantwoordelijkheid leggen bij de raad daarin. Kort de punten die worden gevraagd. Op het memo afgevoerde items heeft de fractie van D66 geen gekke dingen gezien, dus akkoord. Of het beeld voor 2025 en 2026 compleet is, dan zijn er twee zaken die wat ons betreft missen. De één is genoemd door het CDA. Het gaat over Corpus den Hoorn. Volgens mij is er een toezegging gedaan om daarop terug te komen, dus dat is in ieder geval eentje waarvan we bij de agendacommissie willen toetsen wanneer dat zou komen. De tweede is de digitale agenda. Mijn fractie meent dat daarop destijds ook een toezegging is gedaan van de wethouder om met een nieuw uitvoeringsstuk te komen, omdat dit afloopt in 2025. Dat is het tweede wat wij missen.

00:31:24

Mevrouw Gietema (D66): Bij aanvullende procesinformatie sluit ik mij aan bij de Staat van Groningen van GroenLinks. Mijn fractie vindt het belangrijk dat de zaken rond Nij Begun, zowel de sociale agenda, economische agenda en uiteraard ook de versterking meer in samenhang terugkomen ook in de agenda. Volgens mij zijn we als raad aan zet om daar met de griffie en andere raden verder vorm aan te geven. Dan samenhang. Wij zien dat de governance van WIJ Groningen op PM staat. Tegelijkertijd zien we verschillende andere voorstellen naar de raad komen, bijvoorbeeld vanuit de Wmo Onafhankelijke Cliëntondersteuning Jeugdzorg die ook de WIJ in de uitvoering of de mogelijke uitbreiding daarvan raken. We zouden in ieder geval de agendacommissie willen meegeven of de PM ook verder gedefinieerd kan worden en daarbij oog te hebben voor de samenhang.

00:32:14

Mevrouw Gietema (D66): Dezelfde samenhang geldt voor armoede en schulden. We weten dat het college volop bezig is met armoede en schulden. Tegelijkertijd krijgen we het voorjaar rond de wensen en bedenkingen en onze wensen voor de begroting van komende jaar alle rapportages. Als fractie hadden we gehoopt al eerder wat meer inzicht te hebben op wat daar gebeurt, ook qua resultaten. We hopen in ieder geval dat de stukken rondom armoede en schulden tijdig in de raad zijn, zodat we

daar als raad goed naar kunnen kijken en dat kunnen meenemen in het voorjaarsdebat. Voor participatie in ieder geval het verzoek voor samenhang van de participatieverordening, het beleid en het stuk over bewonersorganisaties en bewonersinitiatieven. Wat mijn fractie betreft, hoort dat namelijk bij elkaar.

00:33:04

Mevrouw Gietema (D66): De timing van Museum aan de Aa viel ons op. Dat zit in Q3, terwijl dat verder naar voren kan en die behoefte er ook is. Dat zien wij het liefst meer naar voren. Evenementenbeleid is nu midden in het evenementenseizoen gepland. Dat lijkt mijn fractie een beetje gek. Het lijkt ons goed om dat ofwel in Q1 te doen en dat we terugkijken naar afgelopen jaar, dan wel in Q3 te plannen en terugblikken op het zomerseizoen van de evenementen. Nu zit het midden in het evenementenseizoen en dat lijkt mijn fractie niet zinvol.

00:33:40

Mevrouw Gietema (D66): Dan de uitvoeringsagenda voor sport. Die komt best laat, maar mijn fractie zou graag zien dat de uitkomsten daarvan mee worden genomen in het sportseizoen 2025-2026. Het verzoek aan de agendacommissie is om te kijken of die samenhang goed geborgd kan worden. Tot slot, sluit ik me aan bij het verzoek van Student en Stad. Volgens mij hebben we de afgelopen tijd een paar hele waardevolle sessies gehad, juist om het perspectief van anderen toe te voegen aan beeldvormende sessies. Ik zou het niet te zwaar willen maken met expertsessies of hoorsessies. We kunnen de stukken lezen, dus mijn fractie vindt het vooral waardevol om andere perspectieven en andere partijen aanwezig te laten zijn, zodat wij vervolgens als raad die afweging kunnen maken. Dank.

00:34:29

Voorzitter: VVD.

00:34:30

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Mijn fractie had een aantal punten, die reeds genoemd zijn, willen inbrengen. Eén is dat we ons graag willen aansluiten bij D66 over de Staat van Groningen. Wij denken dat het belangrijk is dat we gedurende het jaar goed worden meegenomen in wat de kwartiermakers doen, maar dat we ons ook goed bewust worden van onze rol. Ten aanzien van de beeldvormende sessies vinden wij het vooral erg interessant, volgens mij zei de fractievoorzitter van GroenLinks dat ook, om af en toe juist eens het stadhuis uit te gaan om op locatie ons letterlijk een beeld te vormen in plaats van hier een powerpointpresentatie te krijgen. Zoals de afgevaardigde van D66 ook zei, onze stukken kunnen we wel lezen. Soms is een beeld vormen met elkaar op locatie heel waardevol, dus daar zouden we graag aandacht voor willen hebben. Tot zover.

00:35:24

Voorzitter: Dan hebben we nu alle fracties gehad. Ik kijk achteruit of ze er klaar voor zijn. Ik geef het woord aan de voorzitter van de agendacommissie, mevrouw Nieuwenhout.

00:35:37

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Hartelijk dank. Dank allemaal voor jullie input op de LTA. Zoals al gezegd, de LTA is een instrument van de raad. Het is dus aan ons als raad om te bepalen wat er op de LTA staat en waar, maar natuurlijk wel met

de vertaalslag of iets ook haalbaar is op een bepaald moment. Wat gaat er nu gebeuren? We hebben heel erg veel input van jullie gekregen: dingen die eerder gepland zouden moeten of kunnen worden en beeldvormende sessies die jullie graag willen. Het lijkt me niet handig dat ik al die verschillende punten langsga, want dan zitten we hier nog een half uur. Ik heb met Wolbert afgesproken, ook omdat het soms te snel ging om goed mee te schrijven, dat we heel zorgvuldig de videobeelden van deze sessie gaan bekijken om alle dingen mee te nemen. Inderdaad de bestuursadviseurs kunnen daar goed bij helpen en zij hebben ook veel meegeschreven.

00:36:43

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Voor een aantal kleine dingetjes, waar naar werd gevraagd, zijn net al brieven gekomen of daar komen binnenkort brieven voor. Dat kunnen we nog bilateraal terugkoppelen. Dank ook aan alle mensen, die hebben aangegeven voor bepaalde dingen graag expertsessies te willen. Het is denk ik voor de agendacommissie heel waardevol om dit geluid te horen.

00:37:08

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Ik heb ook direct een wedervraag. Het zou voor ons heel nuttig zijn als fracties aangeven, we hebben dat net bij de SIA bijvoorbeeld gehad, als er bepaalde dingen aankomen waar dat in het bijzonder relevant is. Als jullie dat aangeven bij de agendacommissie, dan kunnen we er wat voor gaan organiseren. Dat was het voor nu namens de agendacommissie. Dank jullie wel voor alle input.

00:37:41

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Voordat ik afsluit, wil ik nog zeggen hoe we hier nu mee verder gaan. Het raadsvoorstel wat nu voorligt, zijn die twee besluitpunten. Jullie hebben nu natuurlijk heel veel input gegeven, maar die input kan niet binnen een week worden verwerkt en volgende week in de LTA staan, die we dan vaststellen. Het voorstel van de agendacommissie is om de komende tijd te gaan werken aan het zoveel mogelijk implementeren van jullie suggesties en dat in de volgende LTA-update van de agendacommissie - dat gebeurt meerdere keren per jaar - die wijzigingen worden meegenomen. Natuurlijk proberen we het, voor de dingen die al heel snel in de tijd zitten, zo snel mogelijk op te pakken. Dat was het, denk ik. Dank jullie wel allemaal.

00:38:40

Voorzitter: D66 heeft nog een vraag.

00:38:43

Mevrouw Gietema (D66): Het staat volgende week natuurlijk op de raadsagenda als conformstuk. Misschien voor de verduidelijking van het proces, jullie gaan ermee aan de slag en het blijft natuurlijk een continue dialoog tussen agendacommissie en de fracties. Stel dat er iets is wat niet mogelijk is of anders wordt gezien door de agendacommissie, wat kunnen fracties dan eventueel komende week nog doen? Of is uw voorstel als agendacommissie om dat vooral te laten en het later op te pakken?

00:39:12

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): We hebben dat eventjes overlegd. We kunnen voor volgende week nog niet alle wijzigingen doorvoeren. We kunnen wel ergens in

het begin van het nieuwe jaar een overzicht maken van alle punten die genoemd zijn en hoe die al dan niet zijn meegenomen in de nieuwe LTA.

00:39:36

Voorzitter: Heel erg bedankt allemaal en dan kunnen we nu afsluiten.